

Γνωμοδότηση ΣΤΕ 175/2017 [Χαρακτηρισμός Κυπαρισσιακού Κόλπου ως "Περιοχή Προστασίας της Φύσης"]

Μέλη

Αθ. Ράντος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε' Τμήματος,
Χρ. Ντουχάνης, Σύμβουλος,
Αν. Σκούφαλος, Πάρεδρος

1. Με το υπό επεξεργασία σχέδιο επιχειρείται ο χαρακτηρισμός του Κυπαρισσιακού Κόλπου και της ευρύτερης περιοχής του ως «Περιοχής Προστασίας της Φύσης», ο καθορισμός ζωνών προστασίας, χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης εντός αυτής καθώς και η ανάθεση της αρμοδιότητας της διαχείρισης της ανωτέρω περιοχής στη Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος και Ιονίου. Το σχέδιο προτείνεται από τον Υπουργό και τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γεώργιο Σταθάκη και Σωκράτη Φάμελλο, αντιστοίχως, κατ' επίκληση των άρθρων 18, 19, 21, 29, 30 και 31 παρ. 1 και 2 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και 15 παρ. 1 του ν. 2742/1999 (Αφ 207), όπως ισχύουν, κατόπιν γνωμοδοτήσεων της «Επιτροπής Φύση 2000» και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, συνοδεύεται δε από εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη.

2. Όπως παγίως γίνεται δεκτό, η κατά το άρθρο 95 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος και τα άρθρα 15 και 16 του π.δ. 18/1988 (Α' 8) γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικράτειας ασκείται μόνο μία φορά. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται νέα επεξεργασία σχεδίου, το περιεχόμενο του οποίου είναι όμοιο με αυτό που έτυχε ήδη επεξεργασίας: α) αν μεταβληθεί, πριν από τη δημοσίευση του διατάγματος, η αρμοδιότητα του Υπουργού ή του Αναπληρωτή Υπουργού ή του Υφυπουργού που είχε προτείνει το σχέδιο, στην περίπτωση δε αυτή, σε επεξεργασία υπόκειται το σχέδιο μόνον ως προς το ζήτημα της αρμοδιότητας του προτείνοντος Υπουργού, β) αν η Διοίκηση επέφερε ουσιώδεις τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις που μεταβάλλουν το κανονιστικό περιεχόμενο του σχεδίου ή αν επικαλείται νέα κρίσιμα πραγματικά στοιχεία ή αν επήλθε μεταβολή του νομοθετικού καθεστώτος ή επιχειρείται διαφορετική νομική θεμελίωση συγκεκριμένης ρύθμισης, και γ) αν το προηγούμενο σχέδιο θεωρήθηκε μη νόμιμο, επειδή τα στοιχεία που το συνόδευαν δεν ήταν επαρκή, κατά την έννοια της εξουσιοδότησης, για τη θέσπιση ορισμένων ρυθμίσεων ή για τον έλεγχο της συμβατότητας της προτεινόμενης ρύθμισης προς την εξουσιοδοτική διάταξη και η Διοίκηση, επανερχόμενη, θέτει υπόψη του γνωμοδοτικού σχηματισμού του Συμβουλίου της Επικράτειας νέα ουσιώδη, από την άποψη αυτή, στοιχεία (Π.Ε. 100/2016, 53/2016, 1/2016, 113/2015 κ.ά.).

3. Με προηγούμενο σχέδιο προεδρικού διατάγματος είχε επιχειρηθεί ο χαρακτηρισμός ως φυσικού πάρκου, με την ονομασία «Περιφερειακό Πάρκο Κόλπου Κυπαρισσίας», των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών καθώς και ορισμένων παρακείμενων εκτάσεων που αποτελούν, ήδη, το αντικείμενο του παρόντος σχεδίου. Πρόκειται, κυρίως, για περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000 με κωδικούς «GR2330005: Θίνες και παραλιακό Δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος», «GR2330008: Θαλάσσια περιοχή Κόλπου

Κυπαρισσίας: Ακρ. Κατάκολο - Κυπαρισσία» και «GR2550005: Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι - Κυπαρισσία}» καθώς και ορισμένες εκτός δικτύου παρακείμενες περιοχές. Με το 32/2015 πρακτικό επεξεργασίας του Συμβουλίου της Επικράτειας κρίθηκε, ότι το σχέδιο εκείνο δεν προτεινόταν νομίμως προεχόντως διότι, κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, η γνωμοδότηση της «Επιτροπής Φύση 2000», δηλαδή του οργάνου που γνωμοδοτεί, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, για τον χαρακτηρισμό της προστατευόμενης περιοχής, δεν είχε ληφθεί σε κανονική συνεδρίαση των μελών της ή σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε με τηλεδιάσκεψη, όπως προβλέπει η Δ!ΑΔΠ/Α/7841/2005 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΕΓ 539), αλλά υπήρξε προϊόν ανταλλαγής απόψεων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εν όψει της επιτακτικής ανάγκης να εκδοθεί το ταχύτερο δυνατόν το διάταγμα για τον καθορισμό του καθεστώτος προστασίας των ανωτέρω τριών περιοχών του δικτύου Natura 2000 καθώς και των γειτονικών τους εκτάσεων, διατυπώθηκαν, με το ίδιο πρακτικό, ορισμένες παρατηρήσεις που αφορούσαν τη νομιμότητα του περιεχομένου βασικών ρυθμίσεων του σχεδίου εκείνου. Πρωτίστως, έγινε δεκτό με το εν λόγω πρακτικό ότι δεν τεκμηριωνόταν ο χαρακτηρισμός της περιοχής ως «Περιφερειακού Πάρκου», δηλαδή ως περιοχή που είναι σημαντική σε περιφερειακό και όχι σε εθνικό επίπεδο, των ανωτέρω τριών τόπων του δικτύου Natura 2000, καθώς και των εκτός δικτύου γειτονικών εκτάσεων, Αντιθέτως, από τα στοιχεία που συνόδευαν το σχέδιο, ιδίως δε από τις διαπιστώσεις της εγκεκριμένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης, προέκυπτε, κατά τα γενόμενα τότε δεκτά, ότι πρόκειται για περιοχές ιδιαίτερης οικολογικής και φυσικής σπουδαιότητας, σημαντικές όχι μόνο σε εθνικό, αλλά σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για την προστασία των οποίων θα προσήκε, κατ' αρχήν, ο χαρακτηρισμός «Εθνικό Πάρκο»,

4. Το σχέδιο, όπως προαναφέρθηκε, προτείνεται, μεταξύ άλλων, κατ' επίκληση των άρθρων 18, 19 και 21 του ν. 1650/1986. Στα άρθρα αυτά, όπως αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με τα άρθρα 4, 5 και 6 του ν. 3937/2011 (Α' 60), η δε παράγραφος 1 του άρθρου 21 συμπληρώθηκε με το άρθρο 16 παρ. 3 του ν. 4164/2013 (Α' 156), ορίζονται τα εξής: Άρθρο 18: «1. Η βιοποικιλότητα, η φύση και το τοπίο προστατεύονται και διατηρούνται, ώστε να διασφαλίζονται οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και εξέλιξη των οικοσυστημάτων, καθώς και η ποικιλομορφία, η ιδιαιτερότητα ή η μοναδικότητα των συνιστωσών τους. Αντικείμενα προστασίας και διατήρησης αποτελούν επίσης τα σημαντικά είδη της αυτοφύσης

χλωρίδας ... της άγριας πανίδας, των αυτοχθόνων φυλών αγροτικών ζώων και άλλων ομάδων οργανισμών. 2. Χερσαίες, υγροτοπικές, θαλάσσιες ή μεικτού χαρακτήρα περιοχές, μεμονωμένα στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενα προστασίας και διατήρησης λόγω της οικολογικής, βιολογικής, γεωλογικής, γεωμορφολογικής, εν γένει επιστημονικής ή αισθητικής σημασίας τους. 3. Οι περιοχές, τα στοιχεία ή τα σύνολα της παραγράφου 2 μπορούν να χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 19, ως: -Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης - Περιοχές προστασίας της φύσης - Φυσικά πάρκα και ειδικότερα ως: εθνικά ή περιφερειακά πάρκα - Περιοχές προστασίας οικοτύπων και ειδών και ειδικότερα ως: ειδικές ζώνες διατήρησης [ΕΖΔ], ζώνες ειδικής προστασίας [ΖΕΠ] ή καταφύγια άγριας ζωής ή συνδυασμός αυτών - Προστατευόμενα τοπία και στοιχεία του τοπίου ή προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί. 4. Αν για την προστασία και διατήρηση των περιοχών, των στοιχείων ή των συνόλων της παραγράφου 3 επιβάλλεται παράλληλα η εφαρμογή ορισμένων μέτρων σε γειτονικές εκτάσεις, οι παραπάνω περιοχές, τα στοιχεία ή τα σύνολα αποτελούν κεντρικό τμήμα μιας ευρύτερης περιοχής, στην οποία τα αναγκαία μέτρα προστασίας κλιμακώνονται κατά ζώνες, 5. α) Για τα αντικείμενα προστασίας και διατήρησης της παραγράφου 3 και τις ζώνες που τα περιβάλλουν καταρτίζονται σχέδια διαχείρισης, με τα οποία, στο πλαίσιο των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στις πράξεις χαρακτηρισμού: (α) καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας για τη διατήρηση των αντικειμένων που προστατεύονται, (β) εξειδικεύονται οι όροι και περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων ... και (γ) προσδιορίζονται αναλυτικά οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση και αποκατάσταση των αντικειμένων που προστατεύονται κατά περίπτωση. Τα σχέδια διαχείρισης συνοδεύονται από σχέδια δράσης... β) Τα σχέδια διαχείρισης εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τις κατηγορίες 1, 2, 3, 4,1 και 4,2 και με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τις κατηγορίες 4.3 και 5 του άρθρου 19... γ) Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και για την κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης για τα προστατευόμενα είδη της χλωρίδας και πανίδας, καθώς και για τους τύπους οικοτύπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (L 206)...». Άρθρο 19: «1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου: 1, Ως περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης χαρακτηρίζονται εκτάσεις με εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, ενδιαιτήματα σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή άγριας πανίδας ή εκτάσεις που έχουν σημαίνουσα θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας. Οι περιοχές αυτές υπόκεινται σε αυστηρή φύλαξη από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Στις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτρέπονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του οικείου σχεδίου διαχείρισης, η διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών ... όπως και η εκτέλεση εργασιών που κρίνονται απολύτως αναγκαίες για τη μη αλλοίωση εκείνων των χαρακτηριστικών που

διασφαλίζουν την διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων, ειδών ή οικοτόπων.

2. Ως περιοχές προστασίας της φύσης ... χαρακτηρίζονται εκτάσεις μεγάλης οικολογικής ή βιολογικής αξίας. Στις περιοχές αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από κάθε δραστηριότητα ή επέμβαση που μπορεί να μεταβάλει ή να αλλοιώσει τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του οικείου σχεδίου διαχείρισης, η εκτέλεση εργασιών που κρίνονται αναγκαίες για τη μη αλλοίωση εκείνων των χαρακτηριστικών που διασφαλίζουν τη διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων, επιστημονικών ερευνών και η άσκηση ήπιων ασχολιών και δραστηριοτήτων, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς προστασίας. Οι περιοχές προστασίας της φύσης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν προστατευόμενες περιοχές της παραγράφου 1. 3. α) Ως φυσικά πάρκα ... χαρακτηρίζονται χερσαίες, υδάτινες ή μεικτού χαρακτήρα περιοχές, εφόσον παρουσιάζουν ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον λόγω της ποιότητας και ποικιλίας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών, ιδίως βιολογικών, οικολογικών, γεωλογικών, γεωμορφολογικών και αισθητικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου. Τα φυσικά πάρκα διακρίνονται σε εθνικά και περιφερειακά και είναι "δυνατόν να περιλαμβάνουν προστατευόμενες περιοχές των παραγράφων 1, 2, 4 και 5, β) Ο χαρακτηρισμός περιοχών ως φυσικών πάρκων αποσκοπεί στη διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και της βιοποικιλότητας, καθώς και στη διατήρηση της οικολογικής ποιότητας ευρύτερων περιοχών της χώρας, με παράλληλη παροχή στο κοινό δυνατοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και φυσιολατρικών δραστηριοτήτων, γ) ... δ) Για την εκπλήρωση των πιο πάνω σκοπών, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα και διεξάγονται επιστημονικές έρευνες, ώστε οι περιοχές αυτές να προστατεύονται επαρκώς τόσο από φυσικές αιτίες υποβάθμισης όσο και από ανθρώπινες ενέργειες και επεμβάσεις που προκαλούν αλλοίωση της κατάστασης διατήρησης των προστατευτέων αξιών, ε) ... στα φυσικά πάρκα επιτρέπεται η άσκηση ήπιων ασχολιών και δραστηριοτήτων, οι οποίες προσαρμόζονται στο φυσικό περιβάλλον και την τοπική αρχιτεκτονική, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές προβλέπονται στην πράξη χαρακτηρισμού και το σχέδιο διαχείρισης, στ) ... ζ) Για τη σαφή και κατανοητή από όλους τους χρήστες των περιοχών αυτών προστασία και διαχείριση μπορεί να προβλέπεται η οριοθέτηση ζωνών προστασίας μέσα στα φυσικά πάρκα και ο καθορισμός ικανής έκτασης απόλυτης προστασίας ή προστασίας της φύσης (πυρήνας). Ο καθορισμός ζωνών προστασίας και ανάπτυξης, περιφερειακών του πυρήνα, που οριοθετούνται σαφώς, ο οποίος τεκμηριωμένα δεν αντιβαίνει στους στόχους προστασίας των περιοχών αυτών, με κλιμάκωση του βαθμού προστασίας, γίνεται πάντα με γνώμονα την ολοκληρωμένη προστασία των προστατευτέων οικολογικών ή άλλων φυσικών αξιών, η) 3.1. Εθνικά Πάρκα ... Ως εθνικά πάρκα χαρακτηρίζονται περιοχές μεγάλης έκτασης που είτε λόγω της θέσης τους, όπως διασυννοριακές, είτε λόγω της εξέχουσας οικολογικής ή άλλης φυσικής σπουδαιότητάς τους θεωρούνται ως σημαντικές σε εθνικό επίπεδο. 3.2. Περιφερειακά πάρκα... α) Ως περιφερειακά πάρκα χαρακτηρίζονται περιοχές που είτε

λόγω της θέσης τους είτε λόγω της οικολογικής σπουδαιότητάς τους θεωρούνται σημαντικές σε περιφερειακό επίπεδο, β) ... γ) Στις αγροτικές περιοχές υψηλής φυσικής αξίας που χαρακτηρίζονται ως περιφερειακά πάρκα, ως κύρια προστατευτέα αξία μπορεί να ορίζεται η διατήρηση των τοπικών ποικιλιών ... καθώς και των δομικών στοιχείων του αγροτικού τοπίου, όπως φυτοφράχτες, ακαλλιέργητες λωρίδες στα όρια αγρών και νησίδες φυσικής βλάστησης, δ) Τα περιφερειακά πάρκα μπορεί να περιλαμβάνουν οικιστικές ενότητες ως περιφερειακές ζώνες των προστατευτέων αντικειμένων, οι οποίες ορίζονται ως περιοχές οικοανάπτυξης. Στις ζώνες αυτές ενισχύεται με κίνητρα η άσκηση ήπιων και περιβαλλοντικά φιλικών ασχολιών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα η αναψυχή, ο τουρισμός φύσης, η ολοκληρωμένη ή βιολογική γεωργία, η βιολογική καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, η αλιεία με σαφώς προσδιορισμένα επιλεκτικά εργαλεία, η περιβαλλοντική και πολιτιστική εκπαίδευση και η μεταποίηση τοπικών προϊόντων. 4. α) Ως περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών ... χαρακτηρίζονται εκτάσεις χερσαίες, υγροτοπικές ή θαλάσσιες που υπόκεινται σε διαχείριση για τη διασφάλιση ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των προστατευτέων οικοτόπων και ειδών, β) Διακρίνονται σε ΕΖΛ, ΖΕΠ και Καταφύγια Άγριας Ζωής [ΚΑΖ]. 4.1. Ειδικές Ζώνες Διατήρησης... α) Οι περιοχές που περιέχονται στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας ... χαρακτηρίζονται με τον παρόντα νόμο ως ΕΖΔ και επισυνάπτονται ως παράρτημα στον παρόντα νόμο... β) Περιοχές της κατηγορίας αυτής μπορούν επιπλέον να ενταχθούν σε οποιαδήποτε άλλη κατηγορία προστασίας του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται. Στην περίπτωση αυτή, διασφαλίζεται ότι η οριοθέτηση, η πιθανή ζώνωση και οι θεσμοθετούμενες ρυθμίσεις, απαγορεύσεις, όροι και περιορισμοί συνάδουν με τον στόχο προστασίας τους. 4,2, Ζώνες Ειδικής Προστασίας... 4.3. Καταφύγια Άγριας Ζωής... 5. α) Ως προστατευόμενα τοπία χαρακτηρίζονται περιοχές μεγάλης οικολογικής, γεωλογικής, αισθητικής ή πολιτισμικής αξίας και εκτάσεις που είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για αναψυχή του κοινού ή συμβάλλουν στην προστασία φυσικών πόρων λόγω των ιδιαίτερων φυσικών ή ανθρωπογενών χαρακτηριστικών τους: Στα προστατευόμενα τοπία μπορεί να δίνονται με βάση τα κύρια χαρακτηριστικά τους, ειδικότερες ονομασίες, όπως αισθητικό δάσος, γεωπάρκο, τοπίο άγριας φύσης, τοπίο αγροτικό, αστικό. Ως προστατευόμενα στοιχεία του τοπίου χαρακτηρίζονται τμήματα ή συστατικά στοιχεία του τοπίου που έχουν ιδιαίτερη οικολογική, αισθητική ή πολιτισμική αξία ή συμβάλλουν στην προστασία φυσικών πόρων ... όπως αλσύλια, παραδοσιακές καλλιέργειες, αγροικίες, μονοπάτια, πέτρινοι φράχτες, ξερολιθιές και αναβαθμίδες, κρήνες, β) Ως προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί ... χαρακτηρίζονται λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματα της, που έχουν ιδιαίτερη επιστημονική, οικολογική, γεωλογική, γεωμορφολογική ή αισθητική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία φυσικών πόρων, όπως δέντρα, συστάδες δέντρων και θάμνων, θαλάσσια, προστατευτική βλάστηση, παρόχθια και παράκτια βλάστηση, φυσικοί φράχτες, καταρράκτες, πηγές, φαράγγια, θίνες, ύφαλοι, σπηλιές, βράχοι ... γεωμορφολογικοί σχηματισμοί, γεώτοποι και

οικότοποι προτεραιότητας κοινοτικού ενδιαφέροντος... Ενέργειες ή δραστηριότητες που μπορούν να επιφέρουν καταστροφή, φθορά ή αλλοίωση των προστατευόμενων φυσικών σχηματισμών, όπως και των προστατευόμενων τοπίων ή των επί μέρους στοιχείων τους, απαγορεύονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις προστασίας της απόφασης χαρακτηρισμού, γ) ... 6. Οι περιοχές των περιπτώσεων 1 και 2 μπορεί να περιβάλλονται από περιφερειακή- ρυθμιστική ζώνη προστασίας, επαρκούς έκτασης, ώστε να κλιμακώνονται οι όροι και περιορισμοί για την καλύτερη διασφάλιση του προστατευτέου αντικειμένου. 7, Στις περιοχές των παραγράφων 1, 2 και 3.1 δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης. 8. ...». Άρθρο 21: «1. α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Φύση 2000" και του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε εφαρμογή ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης [ΕΠΜ], γίνεται ο χαρακτηρισμός των προστατευόμενων περιοχών 1, 2 και 3.1 του άρθρου 19, καθώς και η οριοθέτηση και ο καθορισμός χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μέσα σε αυτές. Η ανάθεση της σύνταξης ΕΠΜ και η τελική έγκρισή της πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, β) Για τον χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως περιφερειακού πάρκου, την οριοθέτηση και τον καθορισμό όρων δόμησης, χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μέσα σε αυτήν, εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προεδρικό διάταγμα, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Φύση 2000" και του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με βάση ειδική έκθεση που τεκμηριώνει την οικολογική σημασία και τις προστατευτέες αξίες της. Ειδικά για τον χαρακτηρισμό αγροτικών περιοχών υψηλής φυσικής αξίας ως περιφερειακών πάρκων, το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Ειδικά για τον χαρακτηρισμό θαλάσσιων περιοχών ως περιφερειακών πάρκων, το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Θαλασσιών Υποθέσεων Νήσων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, γ) Ειδικά ο χαρακτηρισμός και ο καθορισμός των ορίων και των ζωνών προστασίας περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, που περιλαμβάνονται σε ζώνη οικιστικού ελέγχου [ZOE] γίνεται με την πράξη καθορισμού της ΖΟΕ και με τη διαδικασία του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33). Οι προβλέψεις των πράξεων καθορισμού των ΖΟΕ που εκδόθηκαν ή εκδίδονται κατά τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου, κατισχύουν οποιωνδήποτε κατευθύνσεων ή πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού που περιέχονται σε άλλες διατάξεις, ως προς τις χρήσεις γης, τους όρους και περιορισμούς δόμησης και τα όρια κατάτμησης ή αρτιότητας των γηπέδων. 2. Για τον χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως καταφυγίου άγριας ζωής εκδίδεται απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης... 3. Για τον χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως προστατευόμενου τοπίου ή ως προστατευόμενου φυσικού σχηματισμού εκδίδεται απόφαση του Γενικού "Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης... 4. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

εξειδικεύονται τα γενικά και ειδικά μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου που κυρώθηκε με τον ν. 3827/2010 (Α' 30)

7. Τα σχέδια προεδρικών διαταγμάτων των πράξεων χαρακτηρισμού της παραγράφου 1 ανακοινώνονται πριν από την οριστική διατύπωσή τους στους αρμόδιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κατατίθενται υποχρεωτικά σε δημόσια διαβούλευση για διάστημα ενός μηνός... Ενδιαφερόμενοι πολίτες, αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς έχουν τη δυνατότητα ... να εκφράσουν εγγράφως τη γνώμη τους... 9. Για περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, για τα οποία αρχίζει η διαδικασία χαρακτηρισμού με προεδρικό διάταγμα και έως ότου εκδοθεί η πράξη χαρακτηρισμού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζει όρους και περιορισμούς για επεμβάσεις και δραστηριότητες που είναι δυνατόν να έχουν βλαπτική επίδραση στις παραπάνω περιοχές...». Εξ άλλου, στο άρθρο 9 παρ. 2 του προαναφερθέντος ν. 3937/2011 ορίζονται τα εξής: «1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 ισχύουν οι εξής περιορισμοί... 2. α) Στις περιοχές που βρίσκονται εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως ή εκτός ορίων οικισμών ... και εμπίπτουν σε ΕΖΔ ή ΖΕΠ, το ελάχιστο όριο αρτιότητας και κατάτμησης των γηπέδων ορίζεται σε 10.000 τ.μ., εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά ... της παρ. 1 του άρθρου 1 του ττ.δ. της 24.4/3.5.1985 (Δ' 270). Κατ' εξαίρεση, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα κατά παρέκκλιση, γήπεδα έκτασης τουλάχιστον 4.000 τ.μ., τα οποία, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα, με τις οικείες πολεοδομικές διατάξεις, β) ... γ) Ειδικότερες υφιστάμενες διατάξεις ρύθμισης του χώρου, οι οποίες προβλέπουν μεγαλύτερα όρια αρτιότητας ή περιορίζουν τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης, διατηρούνται σε ισχύ, δ) Μέχρι τον λεπτομερή καθορισμό των ορίων των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, αιτήματα για την έκδοση οικοδομικής αδειάς σε γήπεδα κείμενα σε ζώνη πλάτους διακοσίων (200) μ, εκατέρωθεν των ορίων των περιοχών αυτών ... εξετάζονται μετά από αυτοψία για την ακριβή θέση του γηπέδου...». Στην παράγραφο 6 του ως άνω άρθρου 9 παρατίθεται ο εθνικός κατάλογος των περιοχών που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, στον κατάλογο δε αυτό περιλαμβάνονται, ως ΕΖΔ, οι περιοχές; «Θίνες και παραλιακό δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος» [Νομός Ηλείας] με κωδικό GR233005, «Θαλάσσια περιοχή Κόλπου Κυπαρισσίας, Ακρ. Κατάκολο Κυπαρισσία» [Νομός Ηλείας] με κωδικό GR233008 και «Θίνες Κυπαρισσίας [Νεοχώρι- Κυπαρισσία]» [Νομός Μεσσηνίας] με κωδικό GR2550005. Περαιτέρω, το άρθρο 21 του ν. 3937/2011 περιέχει μεταβατικές διατάξεις, στο δε άρθρο 22 παρ. 4 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «Ειδικές ή γενικές διατάξεις που έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζουν διαφορετικά ίδια θέματα καταργούνται από την έναρξη ισχύος αυτού, εξαιρούμενων των προεδρικών διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν, 1650/1986».

5. Εξ άλλου, με την ανωτέρω οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206),

προβλέπεται η σύσταση ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου ειδικών ζωνών, του δικτύου Natura 2000 που αποσκοπεί στην προστασία της βιοποικιλότητας στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας, «Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθ' εαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης των επιπτώσεων στον τόπο και εξαιρουμένης της περίπτωσης των διατάξεων της παραγράφου 4, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμφωνούν για το οικείο σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα του τόπου περί του οποίου πρόκειται και, ενδεχομένως, αφού εκφρασθεί πρώτα η δημόσια γνώμη». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι η κατ' άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας για τους οικοτόπους δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου στον προστατευόμενο τόπο προϋποθέτει ότι, προ της εγκρίσεως του σχεδίου ή του έργου, προσδιορίζονται, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων επιστημονικών γνώσεων επί του θέματος, όλες οι πτυχές του σχεδίου ή του έργου που θα μπορούσαν, είτε η κάθε μία από μόνη της είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα, να επηρεάσουν τους στόχους διατήρησης του τόπου αυτού. Η αρμόδια αρχή επιτρέπει την άσκηση δραστηριότητας στον οικείο τόπο μόνον εφόσον δεν υφίσταται, από επιστημονικής απόψεως, καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απουσία επιβλαβών συνεπειών για την ακεραιότητά του. Κατ' αντίθεση, δηλαδή, με την εκτίμηση των επιπτώσεων που γίνεται δυνάμει της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, η εκτίμηση με βάση το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ δεσμεύει ως προς την απόφαση, κατά τρόπο ώστε εάν παραμένουν αμφιβολίες ως προς την απουσία επιβλαβών συνεπειών του συγκεκριμένου σχεδίου για την ακεραιότητα του τόπου, η αρμόδια αρχή οφείλει να μην το εγκρίνει. Η εν λόγω δέουσα εκτίμηση, για τη διεξαγωγή της οποίας δεν καθορίζεται στην οδηγία ειδική μεθοδολογία, πρέπει να προηγείται της εγκρίσεως του σχεδίου (βλ. Π.Ε. 32/2015).

6. Από τα στοιχεία που συνοδεύουν το σχέδιο προκύπτουν τα εξής: Οι ως άνω τρεις περιοχές με κωδικούς GR233005, GR233008 και GR2550005, εν όψει των χαρακτηριστικών τους, καταγράφηκαν ήδη αϊτό τη δεκαετία του '90 μεταξύ των προτεινόμενων προς ένταξη στο δίκτυο Natura 2000, Στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE ολοκληρώθηκε το 2002 η εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης [ΕΠΜ] με αντικείμενο την «Εφαρμογή διαχειριστικού σχεδίου για την *caretta caretta* στον Νότιο Κυπαρισσιακό Κόλπο», η οποία περιλάμβανε και σχέδιο π.δ. για την εν λόγω περιοχή, Η μελέτη αυτή δεν εγκρίθηκε, Ακολούθως, το 2011 εκπονήθηκε ΕΠΜ για τις περιοχές GR233005 και GR233008, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργείο Π.Ε,Κ.Α, το 2012, ενώ το 2013 εκπονήθηκε άλλη μελέτη, μη εγκριθείσα, για τις τρεις ανωτέρω περιοχές [GR233005, GR233008 και GR2550005] και το 2014 εγκρίθηκε από το Υπουργείο συμπληρωματική ΕΠΜ για τις ως άνω περιοχές. Το παρόν σχέδιο, όπως άλλωστε και το προηγούμενο επί του οποίου εκδόθηκε το 32/2015 πρακτικό επεξεργασίας, προτείνεται με βάση τις εγκεκριμένες το 2012 και το 2014 μελέτες, οι οποίες αναφέρουν ότι έλαβαν υπόψη και τις μη εγκριθείσες μελέτες του 2002 και του 2013.

Σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΕΠΜ, στην περιοχή «Θίνες και παραλιακό δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος» [GR233005] καταγράφηκαν 14 τύποι οικοτύπων εκ των οποίων οι 12 περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι οικοτόποι προτεραιότητας 2270* και 7210*. Η περιοχή αποτελεί τόπο ωοτοκίας του απειλούμενου είδους *caretta caretta*. Στο σπήλαιο των Ανιγρίδων Νυμφών φιλοξενούνται αποικίες από 9 είδη νυχτερίδων, τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις. Η οικολογική αξία τόσο του σπηλαίου όσο και των περιοχών στις οποίες τρέφονται οι νυχτερίδες είναι εξαιρετικά σημαντική, σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο. Στο νησί της Αγ. Αικατερίνης έχει εντοπιστεί αποικία του είδους *ripestrelius rygmaeus*, γεγονός που το καθιστά εξαιρετικής σημασίας, αφού το είδος αυτό προστατεύεται αυστηρά τόσο από την εθνική όσο και από τη διεθνή νομοθεσία. Από τα υπόλοιπα θηλαστικά, δύο ακόμη παρουσιάζουν εξαιρετική σημασία, διότι περιλαμβάνονται στα απειλούμενα με εξαφάνιση είδη: η βίδρα και η βαλτομουγαλίδα. Ιδίως στη λίμνη Καϊάφα παρατηρούνται πτηνά που προστατεύονται διεθνώς. Περαιτέρω, η ζώνη των αμμοθινών είναι η μεγαλύτερη στην Ελλάδα σε έκταση και ύψος, με εκτεταμένες ανεπηρέαστες ζώνες. Οι υγροτοπικές εκτάσεις και τα παρόχθια οικοσυστήματα έχουν μεγάλη αξία διατηρήσεως για την ορνιθοπανίδα. Οι δασικές εκτάσεις της περιοχής αποτελούνται κυρίως από πευκοδάση, με κυρίαρχο είδος τη χαλέπιο πεύκη και σε μικρότερο βαθμό την κουκουναριά, κυρίως στην παραλιακή ζώνη. Τέλος, σε όλη την έκταση της παραλίας, από τις εκβολές του Αλφειού μέχρι τις εκβολές της Νέδας, γίνεται αναπαραγωγή της *caretta caretta*. Στα τμήματα «Θαλάσσια περιοχή Κόλπου Κυπαρισσίας, Ακρ. Κατάκολο Κυπαρισσία» [GR233008] και «Θίνες Κυπαρισσίας [Νεοχώρι-Κυπαρισσία]» [GR2550005] απαντούνται 14 τύποι οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, εκ των οποίων οι τρεις είναι οικοτόποι προτεραιότητας. Πρόκειται για τους οικοτόπους 1120* εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *rosidonia* [*rosidonia oceanica*], 2250 θίνες των παραλίων με *juniperus* spp, 2270 θίνες με δάση από *pinus pinea* ή/και *pinus pinaster*. Στους σημαντικούς βιοτόπους της περιοχής εντάσσονται επίσης οι οικοτόποι των αμμοθινικών σχηματισμών των υψηλών σταθεροποιημένων αμμοθινών με βλάστηση *amphorhietum arundinaceae*, που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερα σπάνιοι για την περιοχή μελέτης και με περιορισμένη γεωγραφική κατανομή στην Ελλάδα. Στο τμήμα GR233008 απαντώνται επίσης δύο τύποι οικοτόπων εθνικής σημασίας; 119 Α μαλακά υποστρώματα χωρίς βλάστηση και 119 δ μαλακά υποστρώματα με βλάστηση, στο τμήμα GR2550005 δε απαντώνται συνολικά 15 τύποι οικοτόπων, εκ των οποίων οι 11 αποτελούν οικοτόπους της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και οι 4 οικοτόπους εθνικής σημασίας. Τα αμμοθινικά συστήματα της περιοχής συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον εκτεταμένων [τόσο από πλευράς μήκους όσο και από πλευράς πλάτους] συνεχόμενων συστημάτων στην Ελλάδα, διαθέτουν δε ποικιλία φυτοκοινοτήτων και ειδών. Η μεγάλη έκτασή τους παίζει σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της συνολικά καλής καταστάσεώς τους, καθώς παρουσιάζουν ανθεκτικότητα και αναταξιμότητα στις τοπικές υποβαθμίσεις λόγω ανθρωπογενών πιέσεων. Ο οικοτόπος προτεραιότητας

2250 παρατηρείται στις περιοχές Άνω Καλό Νερό και νοτίως από το Βουνάκι, σε ζώνες χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας, οι οποίες εντοπίζονται μεταξύ των θινών και των αγρών, και σε άριστη έως καλή κατάσταση διατηρήσεως πίσω από τους αγρούς. Ο οικότοπος 2260* απαντάται σε όλες τις περιοχές από την Ελαία έως το ρέμα Μπραζέρι, κατά κανόνα σε άριστη έως καλή κατάσταση διατηρήσεως και με κίνδυνο υποβαθμίσεως από τις καλλιέργειες και την οικιστική ανάπτυξη. Για τον οικότοπο προτεραιότητας 2270* ο Κόλπος Κυπαρισσίας αποτελεί μια από τις τέσσερις περιοχές εμφανίσεως στην Ελλάδα: η κατάσταση διατηρήσεως του οικοτύπου 2270* είναι, κατά 80%, άριστη έως καλή, απειλείται δε από την οικιστική και τουριστική ανάπτυξη, την παράνομη αμμοληψία και τη μη οργανωμένη κατασκήνωση. Ο οικότοπος 1240* εμφανίζεται στους παράκτιους βράχους ανάμεσα στο Καλό Νερό και στην Κυπαρισσία, η κατάσταση διατηρήσεως του είναι, κατά κανόνα, άριστη, διότι αναπτύσσεται σε απόκρημνες και δύσβατες θέσεις, η τοπική υποβάθμιση δε που παρατηρείται οφείλεται σε διάνοιξη δρόμων και διαμόρφωση της ακτής για εγκαταστάσεις αναψυχής. Ο οικότοπος 2110* αναπτύσσεται σε όλη την παράκτια περιοχή, από την Ελαία έως τον Αγιαννάκη η κατάσταση διατηρήσεώς του είναι, κατά κανόνα, άριστη έως καλή, στην υπόλοιπη περιοχή όμως παρατηρείται υποβάθμιση που προκαλείται από διάνοιξη οδών ή μονοπατιών, κυκλοφορία τροχοφόρων, εγκαταστάσεις αναψυχής και έργα για διαμόρφωση της παραλίας, Στην περιοχή παρατηρούνται και άλλα υδροτοπικά συστήματα, όπως καλαμιώνες κατά μήκος των ποταμών Νέδα και Αρκαδικός και στις όχθες ρεμάτων, παρόχθια δάση, καθώς και οικοσυστήματα δασών και θαμνώνων. Περαιτέρω, για τη θαλάσσια χελώνα *caretta caretta* που αποτελεί, σύμφωνα με το Παράρτημα Π της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, είδος προτεραιότητας, αναφέρονται στις ΕΠΜ τα εξής: Όπως προκύπτει από προγράμματα συστηματικής καταγραφής της αναπαραγωγικής δραστηριότητας της *caretta caretta*, στο νότιο τμήμα του Κυπαρισσιακού Κόλπου, μεταξύ του ποταμού Νέδα και του Αρκαδικού, και ειδικότερα στις παραλίες Ελαία, Αγιαννάκης, Βουνάκι, και Καλό Νερό, εμφανίζεται η εντονότερη αναπαραγωγική δραστηριότητα. Η περιοχή αυτή αποτελεί τον πυρήνα του βιοτόπου ωτοκίας και εκτιμάται ότι συγκεντρώνει, κατά μέσο όρο, πάνω από το 82% της συνολικής ωτοκίας στον Κυπαρισσιακό Κόλπο. Ο Κυπαρισσιακός Κόλπος αξιολογείται ως η δεύτερη σημαντικότερη περιοχή ωτοκίας της *caretta caretta* στη Μεσόγειο.

7. Με το υπό επεξεργασία σχέδιο προτείνεται η δημιουργία: α) Ενιαίας ζώνης με την ονομασία «Περιοχή Προστασίας της Φύσης - ΠΠΦ», η οποία περιλαμβάνει εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 και κάτω των 2000 κατοίκων χερσαίες και υδάτινες εκτάσεις των Δήμων Πύργου, Ανδρίτσαινας - Κρεστένων και Ζαχάρωσ της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας και του Δήμου Τριφυλίας της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας, καθώς και την όμορη προς αυτές θαλάσσια έκταση του Κυπαρισσιακού Κόλπου. Η ζώνη αυτή χωρίζεται σε τρεις υποζώνες, ΠΠΦ - 1 (Αμμοθίνες και παράκτια ζώνη), ΠΠΦ - 2 (Σταθεροποιημένες θίνες και εκτάσεις με δασική βλάστηση) και ΠΠΦ - 3 (Θαλάσσια περιοχή κόλπου Κυπαρισσίας), β) Ζωνών με την ονομασία «Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί - ΠΦΣ», η οποία περιλαμβάνει

εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 και κάτω των 2000 κατοίκων χερσαίες και υδάτινες εκτάσεις των ανωτέρω Δήμων. Οι ζώνες αυτές διακρίνονται σε ΠΦΣ - 1 (Σπηλιές και βραχώδεις ορθοπλαγιές), ΠΦΣ - 2 (Λίμνη Καϊάφα και παραλίμνια υδροτοπικά και δασικά ενδιαιτήματα), ΠΦΣ - 3 (Πλαγιές λόφου Λαπίθα), ΠΦΣ - 4 (Πρώην βαλτώδεις εκτάσεις Καϊάφα - Αγουλινίτσας και ΠΦΣ - 5 (Παραποτάμια ενδιαιτήματα), και γ) Περιφερειακής ζώνης προστασίας με την ονομασία «Ζώνη Αγροτικού Τοπίου - ΖΑΤ», η οποία περιλαμβάνει εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 και κάτω των 2000 κατοίκων χερσαίες και υδάτινες εκτάσεις των ιδίων Δήμων. Στην εν λόγω ΖΑΤ προβλέπονται διάφορες χρήσεις και καθορίζονται όροι και περιορισμοί δόμησης. Περαιτέρω, με το σχέδιο ανατίθεται η αρμοδιότητα της διαχείρισης της ανωτέρω περιοχής στη Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος και Ιονίου.

8. Με το 32/2015 πρακτικό του Ε' Τμήματος του Δικαστηρίου έγινε δεκτό, κατά τα προεκτεθέντα, ότι ο προσήκων χαρακτηρισμός των περιοχών δεν θα ήταν αυτός του «Περιφερειακού» αλλά, κατ' αρχήν, αυτός του «Εθνικού Πάρκου», Η Διοίκηση μεταβάλλει, με το παρόν σχέδιο, τον χαρακτηρισμό και προκρίνει ως καταλληλότερο τον χαρακτηρισμό «Περιοχή Προστασίας της Φύσης». Κατά τα εκτιθέμενα στην οικ. 47968/1568/6.10.2016 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία συνοδεύει το υπό επεξεργασία σχέδιο, η κατηγοριοποίηση, με το ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3937/2011, των προστατευόμενων περιοχών βασίζεται στις αντίστοιχες κατηγορίες που έχουν αναγνωρισθεί από τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (International Union for Conservation of Nature, (UCN), ως διεθνώς διαδεδομένα και αποδεκτά πρότυπα για την κατηγοριοποίηση και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών. Ειδικώς, ως προς τα εθνικά πάρκα, η UCN έχει επιβεβαιώσει ότι πολύ λίγες περιοχές στην Ευρώπη πληρούν τις προδιαγραφές του χαρακτηρισμού αυτού, ο οποίος προϋποθέτει την ύπαρξη «φυσικής κατάστασης» της περιοχής και αποκλεισμό της ενεργού διαχείρισης για τη διατήρησή της. Επιπλέον, το σύστημα ταξινόμησης της UCN δημιουργήθηκε για μεγάλης κλίμακας προστατευόμενες περιοχές σε χώρες όπου υφίστανται εκτεταμένα αδιατάρακτα φυσικά τοπία. Εν προκειμένω, η περιοχή του Κυπαρισσιακού Κόλπου δεν δύναται να θεωρηθεί ευρείας κλίμακας περιοχή όπου υφίστανται μεγάλης έκτασης αδιατάρακτα φυσικά τοπία. Καταλήγει δε η Διοίκηση, με την ανωτέρω εισήγηση, ότι ο προτεινόμενος χαρακτηρισμός της περιοχής του Κυπαρισσιακού Κόλπου ως «Περιοχής Προστασίας της Φύσης» είναι αντιπροσωπευτικός και επαρκής, παρέχει δε αποτελεσματική προστασία στους οικοτύπους, στην χλωρίδα και στην πανίδα της περιοχής. Με τα δεδομένα αυτά, η κρίση που διατυπώθηκε στο προηγούμενο 32/2015 πρακτικό, κατά την οποία στην περιοχή δεν προσήκει ο χαρακτηρισμός «Περιφερειακό» αλλά «Εθνικό Πάρκο», δεν εκώλυε τη Διοίκηση να επανέλθει, με το παρόν σχέδιο, και να επιλέξει, με την ανωτέρω αιτιολογία, τον χαρακτηρισμό «Περιοχή Προστασίας της Φύσης». Άλλωστε, τα χαρακτηριστικά της προτεινόμενης περιοχής, όπως περιγράφονται στην

παρατήρηση 6, δικαιολογούν την υπαγωγή της στην κατηγορία «Περιοχή Προστασίας της Φύσης», δηλαδή σε αυστηρό, κατά την ιεραρχία του νόμου, καθεστώς προστασίας, το οποίο απαγορεύει, κατ' αρχήν, δραστηριότητες και επεμβάσεις, παρέχει δε δυνατότητα να επιτρέπονται, κατ' εξαίρεση, εργασίες αναγκαίες για τη μη , αλλοίωση εκείνων των χαρακτηριστικών που διασφαλίζουν τη διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων, επιστημονικές έρευνες καθώς και ήπιες δραστηριότητες, μόνο αν δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς προστασίας.

9. Περαιτέρω, με το σχέδιο θεσπίζεται περιφερειακή ζώνη προστασίας με την ονομασία «Ζώνη Αγροτικού Τοπίου - ΖΑΤ», στην οποία καθορίζονται διάφορες χρήσεις (αγροτουρισμός, καταστήματα εστίασης, χώροι υποδοχής επισκεπτών, υγιεινής και στάθμευσης, άσκηση γεωργικής δραστηριότητας, γεωργικές αποθήκες, μεταποιητικές μονάδες επεξεργασίας, τυποποίησης και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων, βόσκηση, κατασκευή νέων και συντήρηση - εκσυγχρονισμός υφιστάμενων έργων υποδομής, οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση, κέντρο μελέτης και περίθαλψης προστατευόμενων ειδών πανίδας, κύρια τουριστικά καταλύματα, κατοικία) με σχετικούς όρους και περιορισμούς δόμησης (ενδεικτικώς: καταστήματα εστίασης εμβαδού έως 120 τμ., κύρια τουριστικά καταλύματα μέγιστης δυναμικότητας 120 κλινών με όριο αρτιότητας, κατά τον κανόνα, τα 20 στρέμματα και, κατά παρέκκλιση, τα 10 στρέμματα καθώς και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 7,5 μ. με προσαύξηση 1,5 μ. σε περίπτωση προσθήκης στέγης, κατοικία εμβαδού έως 200 τ.μ. με όριο αρτιότητας, κατά τον κανόνα, τα 20 στρέμματα και, κατά παρέκκλιση, τα 10 στρέμματα καθώς και μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 6,5 μ. με προσαύξηση 1,5 μ. σε περίπτωση προσθήκης στέγης). Η θέσπιση ΖΑΤ, καθ' εαυτή, ευρίσκει, κατ' αρχήν, έρεισμα στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 19 παρ. 6 του ν 1650/1986, κατά την οποία «Οι περιοχές των περιπτώσεων ... και 2 [δηλαδή περιοχές προστασίας της φύσης] μπορεί να περιβάλλονται από περιφερειακή - ρυθμιστική ζώνη προστασίας, επαρκούς έκτασης, ώστε να κλιμακώνονται οι όροι και περιορισμοί για την καλύτερη διασφάλιση του προστατευτέου αντικειμένου». Πάντως, κατά τα ήδη γενόμενα δεκτά, (Π.Ε. 136/2006, 249/2008), η θέσπιση περιφερειακής ζώνης προστασίας δεν πρέπει να έρχεται σε αντίθεση προς τον σκοπό προστασίας που επιδιώκει η κυρίως προστατευόμενη περιοχή. Εν προκειμένω, η «Επιτροπή Φύση 2000», με την από 27.5.2016 γνωμοδότησή της, διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι οι επιτρεπόμενες στη ΖΑΤ δραστηριότητες μπορεί να προκαλέσουν μεγάλης πυκνότητας περιβαλλοντικές πιέσεις και απειλές για τα γειτονικά προστατευόμενα φυσικά συστήματα, κυρίως των κινούμενων αμμοθινών (ΠΠΦ - 1α, ΠΠΦ - 1β) και των σταθεροποιημένων θινών (ΠΠΦ - 2β και 2δ). Περαιτέρω, οι επιτρεπόμενες χρήσεις και οι σχετικοί όροι και περιορισμοί δόμησης εντός της ΖΑΤ δεν φαίνεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των ΠΠΦ, με τις οποίες αυτή γειτνιάζει, τούτο δε, ειδικά, στην περίπτωση της γειτνίασης της ΖΑΤ με το τμήμα της παραλίας που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό της φωλεοποίησης της θαλάσσιας χελώνας. Με τα δεδομένα αυτά, το Τμήμα, αν και διαπιστώνει ότι η θέσπιση ΖΑΤ ευρίσκει, κατ' αρχήν, νόμιμο έρεισμα στις προμνημονευθείσες διατάξεις, δεν προβαίνει, προς το παρόν, σε ειδικό

έλεγχο της νομιμότητας των προτεινόμενων στην ΖΑΤ χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης, διότι, όπως εκτίθεται κατωτέρω, κρίνει ότι η επεξεργασία του σχεδίου πρέπει να αναβληθεί για άλλο λόγο, που αφορά την προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Επισημαίνει, όμως, ότι η Διοίκηση πρέπει, κατά την επανυποβολή του σχεδίου, να επανεξετάσει εάν οι ρυθμίσεις που αφορούν τη ΖΑΤ συνάδουν με τον σκοπό του χαρακτηρισμού της κυρίως προστατευόμενης περιοχής ως «Περιοχής Προστασίας της Φύσης», παραθέτοντας και σχετικά στοιχεία.

10, Με την οδηγία 2001Μ2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 197) καθιερώθηκε η υποχρέωση προηγούμενης εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, τα οποία τεκμαίρεται ότι έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, προκειμένου να διασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασία του περιβάλλοντος μέσω της ενσωμάτωσης περιβαλλοντικών ζητημάτων στην προετοιμασία και θέσπιση σχεδίων και προγραμμάτων με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας καθορίζεται στο άρθρο 3 ως εξής; «1. Πραγματοποιείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 9, για σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 4, και τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. 2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, πραγματοποιείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για όλα τα σχέδια και προγράμματα: α) τα οποία εκπονούνται για τη γεωργία, δασοπονία, αλιεία, ενέργεια, βιομηχανία, μεταφορές, διαχείριση αποβλήτων, διαχείριση υδάτινων πόρων, τηλεπικοινωνίες, τουρισμό, χωροταξία ή χρήση του εδάφους και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ, ή β) για τα οποία, λόγω των συνεπειών που ενδέχεται να έχουν σε ορισμένους τόπους, απαιτείται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. 3. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 σχέδια και προγράμματα που καθορίζουν τη χρήση μικρών περιοχών σε τοπικό επίπεδο και οι ήσσονες τροποποιήσεις των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 σχεδίων και προγραμμάτων υποβάλλονται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων μόνον όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. 4. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν εάν τα σχέδια και προγράμματα, πλην των αναφερόμενων στην παράγραφο 2, τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων, ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. 5. „„». Περαιτέρω, στο άρθρο 4 της οδηγίας ορίζεται ότι: «1 Η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 3 πραγματοποιείται κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή προγράμματος και πριν από την έγκρισή του ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας. 2. Οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας είτε ενσωματώνονται στις υφιστάμενες διαδικασίες στα κράτη μέλη για την έγκριση σχεδίων και προγραμμάτων είτε συμπεριλαμβάνονται σε διαδικασίες που θεσπίζονται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία. 3. Όταν τα σχέδια και προγράμματα αποτελούν μέρος ενός ιεραρχημένου συνόλου, τα κράτη μέλη,

προκειμένου, να αποφύγουν την επανάληψη της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η εκτίμηση θα γίνει, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, σε διάφορα επίπεδα του ιεραρχημένου συνόλου. Με σκοπό, μεταξύ άλλων, να αποφύγουν την επανάληψη της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3», στο άρθρο 5 ότι: «1. ... 2. Η περιβαλλοντική μελέτη που εκπονείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ευλόγως μπορεί να απαιτηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες γνώσεις και μεθόδους εκτίμησης, το περιεχόμενο και το επίπεδο λεπτομερειών στο σχέδιο ή το πρόγραμμα, το στάδιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και το βαθμό στον οποίο ορισμένα θέματα αξιολογούνται καλύτερα σε διαφορετικά επίπεδα της εν λόγω διαδικασίας ώστε να αποφεύγεται η επανάληψη της εκτίμησης. 3. Κάθε σχετική διαθέσιμη πληροφορία όσον αφορά τις επιπτώσεις των σχεδίων και προγραμμάτων στο περιβάλλον, η οποία προήλθε από κάποιο άλλο επίπεδο λήψης αποφάσεων ή από άλλη κοινοτική νομοθεσία, μπορεί να χρησιμοποιείται για την παροχή των πληροφοριών που περιέχονται στο παράρτημα L 4. ...» και στο άρθρο 11 ότι: «1. Η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία διεξάγεται βάσει της παρούσας οδηγίας, δεν θίγει οποιεσδήποτε απαιτήσεις της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ ούτε οποιεσδήποτε άλλες απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου. 2. Όσον αφορά σχέδια και προγράμματα για τα οποία η υποχρέωση διεξαγωγής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων απορρέει ταυτοχρόνως από την παρούσα οδηγία και από άλλες διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν συντονισμένες ή κοινές διαδικασίες οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αποφεύγεται η επανάληψη των εκτιμήσεων. 3. 11. Η οδηγία μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με την 107017/28.8.2006 κοινή υπουργική απόφαση (8' 1225), στο άρθρο 3 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με το Παράρτημα \ του άρθρου 11, της οποίας επιβάλλεται υποχρέωση διενέργειας «Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης» για τις περιπτώσεις σχεδίων και προγραμμάτων, τα οποία ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αφορούν, μεταξύ άλλων, στον πολεοδομικό ή χωροταξικό σχεδιασμό ή χρήσεις γης, και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για την έκδοση αδειών για έργα και δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας, υποκατηγοριών 1 και 2, του Παραρτήματος I (πίνακες 1 - 10) της 15393/2332/2002 κ.υ.α, (B' 1022} ενώ για άλλες περιπτώσεις σχεδίων και προγραμμάτων, μεταξύ των οποίων τα σχέδια ή προγράμματα που καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων των υποκατηγοριών 1 και 2, του Παραρτήματος I (πίνακες 1 - 10) της προαναφερόμενης 15393/2332/2002 κ.υ.α., προβλέπεται, στο άρθρο 3 παρ. 2, σε συνδυασμό με το Παράρτημα II του άρθρου 11, η διενέργεια περιβαλλοντικού προελέγχου, προκειμένου να κριθεί εάν αυτά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, συνεπάγονται σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και, κατ' ακολουθίαν, εάν απαιτείται να τηρηθεί η διαδικασία της «Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 περ. β' της αυτής κ.υ.α., Σ.Π.Ε. πραγματοποιείται «για όλα τα σχέδια

και προγράμματα, τα οποία στο σύνολό τους ή εν μέρει εφαρμόζονται σε περιοχές του εθνικού σκέλους του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 [Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (Τ.Κ.Σ.) και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.)] και τα οποία ενδέχεται να τις επηρεάσουν σημαντικά. Εξαιρούνται τα σχέδια διαχείρισης και τα προγράμματα δράσης που συνδέονται άμεσα ή είναι απαραίτητα για τη διαχείριση και προστασία των περιοχών αυτών. Προκειμένου να κριθεί αν τα σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο και δεν αφορούν σχέδια και προγράμματα της παραγράφου (α), ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά περιοχές του εθνικού σκέλους του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000..., και επομένως αν πρέπει να υποβληθούν σε διαδικασία Σ.Π.Ε., πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία περιβαλλοντικού προελέγχου του άρθρου 5».

12. Από τις προεκτεθείσες διατάξεις, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, προκύπτει ότι σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Σ.Π.Ε.) υποβάλλονται όλα τα σχέδια και προγράμματα τα οποία στο σύνολό τους ή εν μέρει εφαρμόζονται σε περιοχές του εθνικού σκέλους του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000 (ΤΚΣ και ΖΕΠ) και τα οποία ενδέχεται να τις επηρεάσουν σημαντικά, εξαιρουμένων των σχεδίων διαχείρισης και των προγραμμάτων δράσης που συνδέονται άμεσα ή είναι απαραίτητα για την διατήρηση και προστασία των περιοχών αυτών (βλ. Σ,τ.Ε. 2996/2014 Ολομ.).

13. Με το υπό επεξεργασία σχέδιο διατάγματος επιχειρείται ο χαρακτηρισμός, ως «Περιοχής Προστασίας της Φύσης», εκτάσεων οι οποίες περιλαμβάνονται, ως ΕΖΔ, στο δίκτυο Natura 2000, με τους ανωτέρω κωδικούς. Σε επαφή με τον πυρήνα αυτό οριοθετείται και ΖΑΤ, εντός της οποίας επιτρέπονται, κατά τα εκτεθέντα στην παρατήρηση 9, νέες χρήσεις και δραστηριότητες καθώς και διατήρηση ή εκσυγχρονισμός υφισταμένων έργων υποδομής, προβλέπονται δε σχετικοί όροι και περιορισμοί δόμησης. Το ως άνω πλέγμα των ρυθμίσεων της ΖΑΤ, εν όψει του περιεχομένου του και της επαφής της ΖΑΤ με τον πυρήνα της προστατευόμενης περιοχής, ενδέχεται να επηρεάζει σημαντικά τις ΕΖΔ., όπως άλλωστε, επεσήμανε η «Επιτροπή Φύση 2000» με την ανωτέρω από 27.5.2016 γνωμοδότησή της. Με το περιεχόμενο αυτό, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν συνιστούν αμιγές «σχέδιο διαχείρισης», κατά την έννοια των εφαρμοστέων διατάξεων, άμεσα συνδεόμενο και απαραίτητο για τη διαχείριση και προστασία της περιοχής, δηλαδή «σχέδιο διαχείρισης», το οποίο εξυπηρετεί αποκλειστικώς τους σκοπούς αυτούς, με συνέπεια την απαλλαγή του από την υποχρέωση υποβολής στη διαδικασία Σ.Π.Ε., αλλά αποτελούν «σχέδιο» μικτού χαρακτήρα, το οποίο υπάγεται στην ανωτέρω διαδικασία της 107017/28.8.2006 κ.υ.α. Εξ άλλου, οι ρυθμίσεις αυτές; καθορίζουν το πλαίσιο για την έκδοση αδειών και δραστηριοτήτων, οι οποίες ενδέχεται να εμπίπτουν στην πρώτη κατηγορία της 6ης Ομάδας της 15393/2332/2002 κ.υ.α. (όπως η οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση και τα κύρια τουριστικά καταλύματα αναλόγως της δυναμικότητάς τους). Με τα δεδομένα αυτά, το παρόν σχέδιο προεδρικού διατάγματος συνιστά «σχέδιο», κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, το οποίο προϋποθέτει την προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας Σ.Π.Ε., με την εκπόνηση

Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (πρβλ. Σ.τ.Ε. 2996/2014 Ολομ., Δ.Ε.Ε. απόφαση της 10,9.2015, υπόθεση C-473/14, Δήμος Κρωπίας κατά Υ.Π.Ε,Κ.Α. επί προδικαστικού ερωτήματος που διατυπώθηκε με την Σ.τ.Ε. 2996/2014 ΟλομΜ καθώς και Π.Ε. 12/2015).

14. Εν προκειμένω δεν έχει προηγηθεί του σχεδίου η απαιτούμενη, κατά τα ανωτέρω, διαδικασία Ι.Π.Ε. με την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Ωστόσο, το σχέδιο συνοδεύεται, όπως προαναφέρθηκε, από εγκεκριμένες κατά τα έτη 2012 και 2014 Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες. Με τα δεδομένα αυτά, το Τμήμα κρίνει ότι η επεξεργασία του σχεδίου πρέπει να αναβληθεί προκειμένου η Διοίκηση να εξετάσει ενδελεχώς και να βεβαιώσει, κατά ειδικό και συγκεκριμένο τρόπο, αν τυχόν, κατ' εξαίρεση, οι εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες πληρούν τις διαδικαστικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, αλλιώς να επανυποβάλει το σχέδιο αφού τηρήσει τη σχετική διαδικασία με την σύνταξη Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

15. Με την απόφαση του Δ.Ε.Ε. της 10.11.2016 (υπόθεση C- 504/14» Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας) κρίθηκε ότι η Ελληνική Δημοκρατία, έχοντας ανεχθεί σειρά επεμβάσεων στις περιοχές που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος σχεδίου» όπως η κατασκευή οικιών, η δημιουργία υποδομών πρόσβασης στην παραλία, η ασφαλτόστρωση υφιστάμενων οδών, το ελεύθερο «κάμπινγκ», η λειτουργία «μπαρ», η παρουσία κινητού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων στις παραλίες αναπαραγωγής της θαλάσσιας χελώνας, η φωτορύπανση παραλιών, η αλιευτική δραστηριότητα, η χορήγηση οικοδομικών αδειών, και, περαιτέρω, παραλείποντας να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα, όπως η θέσπιση συνεκτικού και αυστηρού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, για την προστασία της θαλάσσιας χελώνας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 6 παρ. 2 και 3 καθώς και 12 παρ. 1 στοιχ. β' και δ' της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Εν όψει τούτου, η Διοίκηση οφείλει να προβεί στις ενέργειες που αναφέρονται στην προηγούμενη παρατήρηση το συντομότερο δυνατόν, δεδομένου άλλωστε, ότι η οικ. 25794/20.5.2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Δ' 141/24.5,2016), με την οποία θεσπίστηκαν, κατ' εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου 21 παρ. 9 του ν. 1650/1986, μέτρα προστασίας των εν λόγω περιοχών, έχει διετή ισχύ, με δυνατότητα παράτασης για ένα ακόμη έτος.

Η παρούσα γνωμοδότηση εκδόθηκε στις 27 Ιουλίου 2017.